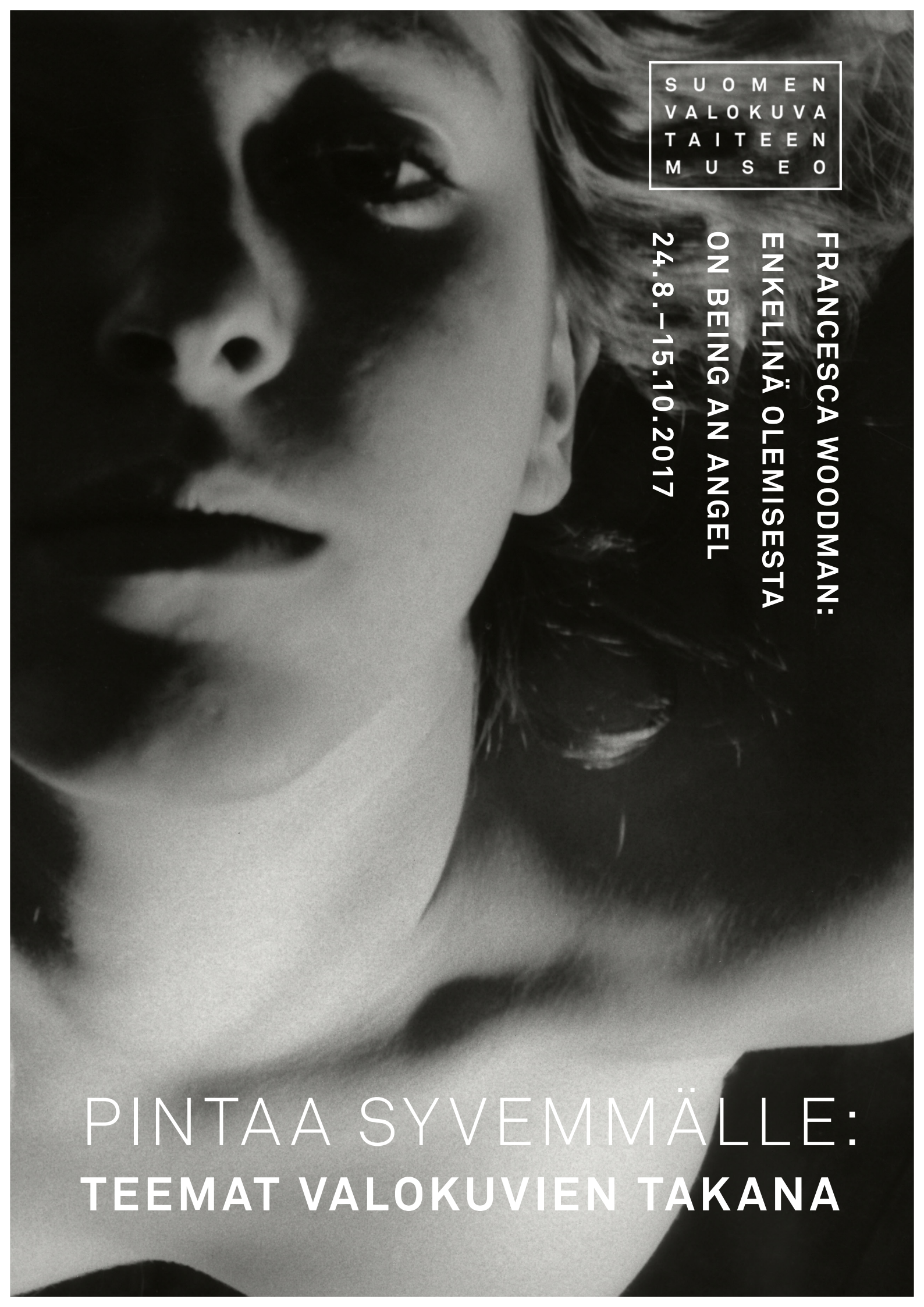

A black and white portrait of Francesca Woodman, showing her face in profile, looking upwards and to the left. Her features are softly lit, with shadows on her face and hair. The image is the background for the entire poster.

S U O M E N
V A L O K U V A
T A I T E E N
M U S E O

FRANCESCA WOODMAN:

ENKELINÄ OLEMISESTA

ON BEING AN ANGEL

24.8.–15.10.2017

PINTAA SYVEMMÄLLE:
TEEMAT VALOKUVIEN TAKANA

KANNEN KUVA (YKSITYISKOHTA):

Francesca Woodman, *On Being an Angel #1*, Providence, Rhode Island, 1977 © George and Betty Woodman.

ON BEING AN ANGEL #1

Johdanto

Näyttelyssä *Francesca Woodman - Enkelinä olemisesta* on esillä noin sata valokuvaa sekä videoteoksia Woodmanin (1958–1981) koko viisivuotisen taiteilijuuden ajalta. Tämän materiaali tarjoaa syventävää tietoa näyttelyn teemoista.

Woodmanin valokuvatuotanto on inspiroinut taiteilijoita, näyttelykävijöitä ja taiteen tutkijoita ympäri maailmaa. Hänen valokuvansa ovat tutkimusmatkoja sukupuoleen, seksuaalisuuteen ja ruumiillisuuteen. Woodman käytti mallina itseään ja ystäviään luoden muotokuvia, joissa henkilöt usein jäävät osittain piiloon tai sulautuvat ympäristöönsä. Kuvat kuljettavat yllättäviin paikkoihin kuten hylättyihin rakennuksiin tai peilien ja lasin avulla luotuihin surrealistisiin tiloihin.

Woodman löysi valokuvaamisen teini-ikäisenä. Hänen tuotannossaan erottuvat opiskeluaikat Rhode Island School of Designissa ja Roomassa, sekä myöhemmin työskentely Mac Dowell Colonyn taiteilijaresidenssissä New Hampshiressa ja lopulta New Yorkissa, jossa Woodman eli elämänsä kaksi viimeistä vuotta.

Näyttelyn on tuottanut Moderna Museet Tukholma.

TEKSTI, TOIMITUS JA KÄÄNNÖKSET

RUOTSISTA SUOMEKSI: Heikki Heinonen,

Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu,
kuvataidekasvatus / Suomen valokuvataiteen museo

GRAAFINEN SUUNNITTELU: Anna Neva

*Materiaali ja teksti pohjautuu osittain Moderna Museet
Malmön opetusmateriaaliin, jonka ovat tehneet Ana
María Bermeo Ujueta (kuraattori, museopedagogia)
ja Gisela Fleischer (taidepedagogi).*

LYHYESTI:

Francesca Woodman 1958–1981

1958 **Francesca Woodman** syntyi Denverissä, Coloradossa 3. huhtikuuta. Hänen äitinsä Betty (s. 1930) on kuvanveistäjä ja isä George (1932–2017) taidemaalari ja valokuvaaja. Isoveli Charlesista (s. 1955) tuli videotaiteilija ja professori.

1959–60 Perhe vietti vuoden Firenzessä Italiassa.

1964–72 Kävi peruskoulua Boulderissa Coloradossa, mutta suoritti peruskoulun toisen vuoden 1965–66 Firenzessä perheen palattua sinne.

1968 Perhe vietti kesän Fiesolella ja Francescan vanhemmat ostivat maalaistalon Antellasta, Firenzen ulkopuolelta. 1969 Perhe vietti ensimmäisen monista kesistään Antellassa. Italian kielellä, kulttuurilla ja taidehistorialla oli suuri vaikutus Francescaan.

1972–75 Opiskeli Abbot Akatemiassa Andoverissa, Massachusettsissa, Phillips Akatemiassa Andoverissa, sekä lukiossa Boulderissa, Coloradossa, josta hän valmistui 1975.

1975–78 Opiskeli Rhode Island School of Designissa, Rhode Islandilla. Koulu on Yhdysvaltojen vanhimpia taidekouluja, ja tunnettu valokuvaaja **Aaron Siskind** oli yksi hänen opettajistaan.

1976 Maaliskuussa ensimmäinen yksityisnäyttely: Addison Gallery of American Art, Andover, Massachusetts.

1977 Huhtikuussa ensimmäinen ryhmänäyttely koulun ulkopuolella: Photographs and Portraiture, Womanspace, Boulder, Colorado.

1977–78 Opintoja Roomassa Rhode Island School of Design Rome Honors -ohjelman kautta.

1978 Maaliskuussa toinen yksityisnäyttely: Libreria Maldoror, Rooma. Kesä-heinäkuussa toinen ryhmänäyttely: Cinque Giovani Artisti, Galleria Ugo Ferranti, Rooma. Marraskuussa lopputyönäyttely ja samalla kolmas yksityisnäyttely: Swan Song, Woods-Gerry Gallery, Rhode Island School of Design.

1979 Tammikuussa muutto New Yorkiin. Woodman asui useissa eri osoitteissa ja etsi töitä. Vietti kesän Stanwoodissa, Washingtonissa, poikaystävänsä **Benjamin Moore**n kanssa.

1980 Huhtikuussa kolmas ryhmänäyttely: Pictorialism, Daniel Wolf, Inc., New York. Huhti-toukokuussa neljäs ryhmänäyttely, Beyond Photography '80, The Alternative Museum, New York. Vietti kesän opiskellen MacDowell Colonyssä, Peterborough, New Hampshire

1981 Tammikuussa Synapse Press julkaisi taiteilijan kirjan Some Disordered Interior Geometries. Teki itsemurhan New Yorkissa 19. tammikuuta.

1986 Ensimmäisen laajan retrospektiivisen näyttelyn Francesca Woodman: Photographic Work tuottivat **Ann Gabhart** ja **Rosalind Krauss** Wellesley College Museumille. Näyttely kiersi useissa Amerikkalaisten yliopistojen museoissa.

1993 Seuraava laaja kiertonäyttely Francesca Woodman, Photographic Arbeiten toi Woodmanin työt Eurooppaan, ja se oli esillä myös Suomessa Valokuvataiteen museossa 26.3.–28.4.1993. Sen jälkeen Woodmanin tuotantoa ei ole ollut Suomessa esillä laajasti ennen tätä näyttelyä.

Francesca Woodmanin taiteellinen tuotanto jaetaan tavallisesti viiteen jaksoon:

- 1) Varhaiset työt
- 2) Opiskeluvuodet Providencessä Rhode Island School of Designissa
- 3) Italian kausi
- 4) MacDowell Colonyn taiteilija-residenssissä vietetty aika
- 5) New Yorkin kausi, joka kesti vuodesta 1979 Woodmanin kuolemaan saakka

Francesca Woodman, *House #3*, Providence, Rhode Island, 1976
© George and Betty Woodman

Francesca Woodmanin valokuvat

Francesca Woodmanin työskentelylle oli ominaista oman ruumiin ja kasvojen käyttö valokuvien raaka-aineena. Hän onnistui luomaan lumoavan valokuvamaailman vain muutaman intensiivisen työskentelyvuoden aikana, ennen varhaista kuolemaansa.

Suurin osa Woodmanin töistä on hopeagelatiinivedoksia, mutta hän kokeili myös muita tekniikoita kuten diatsotyyppiä, värivalokuvaa ja videota. Esillä oleva näyttely koostuu 102 valokuvasta ja kuudesta videoteoksesta. Mukana on teoksia useimmista Woodmanin teemoista ja teossarjoista. Hän työskenteli usein hylätyissä rakennuksissa ja loi kuviinsa peilien ja lasien avulla surrealistisia ja joskus jopa klaustrofobisia tunnelmia. Kuvien aiheet ovat intiimejä, mitä useimpien teosten pieni koko vain korostaa.

TAUSTAA:

Valokuvan lyhyt historia

CAMERA OBSCURA -ILMIÖ (lat. pimeä huone) on tunnettu jo 1000-luvulta asti. Kun pimeään huoneeseen pääsee valoa pienestä reiästä, reikää vastapäiselle seinälle heijastuu ylösalaisin kuva ulkopuolella olevasta maisemasta. Tähän ilmiöön perustuu myös kameran toiminta. 1700-luvulla tiedemiehet havaitsivat, että tiettyjen hopeayhdisteiden väri muuttuu kun ne altistaa valolle. Se antoi pohjan yrityksille tallentaa heijastuva kuva pysyvästi.

Ensimmäinen säilynyt valokuva tunnetaan nimellä *Näkymä Le Grasin ikkunasta*, ja sen otti ranskalainen **Nicéphore Niépce** vuoden 1826 paikkeilla. Hänen käyttämänsä materiaali oli valossa kovettuva asfaltti, ja kuvan valotusaika oli noin kahdeksan tuntia. Tekniikkaa kutsutaan myös heliografiaksi.

Seuraavina vuosina Niépce teki kokeiluja päälystämällä kuvauslevyjä eri materiaaleilla kuten hopealla, jodilla, amalgaamilla, elohopealla ja albumiinilla. Kehitysprosessit olivat usein vaarallisia, koska jotkin aineet ovat räjähtäviä ja/tai helposti syttyviä ja useimmat terveydelle haitallisia. Kuvauslevyt olivat uniikkeja, eli kuvia ei voinut kopioida muuten kuin valokuvaamalla levyt. Ne olivat myös erittäin alttiita kulumiselle ja raskaita kuljettaa mukana. Oli siis sekä vaivalloista että vaarallista työskennellä valokuvaajana 1800-luvun puolivälissä.

→ Tämän materiaalin lopussa on sanasto, josta voi tarkistaa termien merkityksiä, mikäli ne eivät ole ennestään tuttuja.

Valokuvan kehitysvaiheita

1820-LUKU: Ensimmäinen säilynyt kuva otettiin. Suomen ensimmäinen säilynyt valokuva on dagerrotyyppi, jonka **Henrik Cajander** kuvasi Turussa 3.11.1842.

1840-LUKU: Hopeagelatiinivedos esitellään nimellä kalotyyppi.

1850-LUKU: Valokuvien valotusajat pienenevät huomattavasti tekniikan kehittyessä.

1880-LUKU: Kodak esittelee rullafilmiä käyttävän kameran, mikä mahdollistaa pienemmät kamerat. Valokuvaamisen helpottuessa sen suosio kasvaa.

1904: Varhainen värivalokuvausmenetelmä Autochrome mahdollistaa värivalokuvan ottamisen yhdellä valotuksella kolmen sijaan.

1948: Polaroid-kamerat tulevat markkinoille. Polaroid-kuva kehittyy välittömästi ottamisen jälkeen.

1960-LUKU: Värifilmi halpenee, harrastaja-valokuvaajien määrä kasvaa ja kamerat kuten Kodakin Instamatic ovat suosittuja.

1990-LUKU: Ensimmäiset kaupalliset digikamerat tulivat markkinoille.

2010-LUKU: Matkapuhelinten kamerat ovat jatkuvasti kehittyneempiä, mikä yhdistettynä Internetiin aiheuttaa valokuvien ottamisen ja jakamisen räjähdysmäisen kasvun.

VINKKI Valokuvataiteen museon verkkosivuilla on tarjolla monipuolisesti tietoa valokuvan historiasta ja kehityksestä. Lisäksi kannattaa tutustua **Kysy museolta – verkkopalveluun**, jossa asiantuntijat vastaavat ihmisiä askarruttaviin kysymyksiin.

<http://www.valokuvataiteenmuseo.fi/fi/tietopalvelut/tietoa-ja-oppaita>
<http://www.kysymuseolta.fi/valokuvataiteenmuseo/>

S U O M E N
V A L O K U V A
T A I T E E N
M U S E O

PINTAA SYVEMMÄLLE:

Lisätietoa näyttelyn teemoista

Francesca Woodman, *Then at one point I did not need to translate the notes; they went directly to my hands*, Providence, Rhode Island, 1976 © George and Betty Woodman

Antiikki

SARJA *Blueprint for a Temple* (1980) kertoo Francesca Woodmanin tuntemuksesta ja kiinnostuksesta antiikin Kreikan taidetta kohtaan. Antiikin klassiset ihanteet ovat nousseet kautta historian uudestaan ja uudestaan ajankohtaisiksi länsimaisessa taidehistoriassa esimerkiksi renessanssin myötä 1400–1500-luvuilla ja uusklassismin myötä 1700–1800-luvuilla. Kuvissaan Woodman työskentelee suuren koon kameroilla ja kuvaa malleja, jotka ovat pukeutuneet drapeerattuihin eli laskostettuihin valkoisiin asuihin. Hahmot kuvaavat antiikista tuttuja karyatideja eli naishahmoisia patsaita, jotka pylvään tavoin kannattelevat rakennuksen palkistoa.

Valokuvan peruselementit

VALO JA VARJO muodostavat valokuvan perustan. Niiden kontrasti luo kuvaan jännitettä: kuvat, joissa on iso kontrasti, koetaan monesti dramaattisina. Tämä on tyypillistä myös monille Woodmanin kuville. Katsojan silmä hakeutuu kohti valokohtia, mutta on kiinnostunut myös siitä, mikä piiloutuu varjoihin. Toisinaan Woodmanin kuvissa esiintyvä hahmo katoaa varjoihin, toisinaan sulautuu valoon.

LIIKE JA TERÄVYYS Monet Francesca Woodmanin kuvat esittävät tiloja, joissa liikkeessä olevat ihmishahmot eivät ole tarkkoja. Epäterävät hahmot luovat kuviin kiinnostavaa jännitettä. Liike-epäterävyys sumentaa mallien kasvopiirteet tehden hahmoista tunnistamattomia ja tavoittamattomia katsojalle.

Francesca Woodman, *Caryatid (study for Temple Project)*, New York, 1980 © George and Betty Woodman

Suomen valokuvataiteen museo
Kaapelitehdas, Tallberginkatu
1 G, Helsinki

Avoinna ti-su 11–18, ke 11–20
www.valokuvataiteenmuseumo.fi

Liput 8/5 €

Ilmainen sisäänpääsy Museokortilla,
alle 18-vuotiaille sekä kaikille joka
kuun viimeinen ke klo 17–20.

Näyttelyinfo 09 6866 3621

Jaa näyttelykokemuksiasi hashtagilla:

#francescawoodman

#onbeinganangel

#valokuvataiteenmuseumo

Surrealismi

SURREALISMI on modernin taiteen suuntaus, joka syntyi 1920-luvulla. Surrealistit olivat kiinnostuneita alitajunnan maailmoista, joihin ihminen oli kosketuksissa esimerkiksi nukkuaan tai ollessaan hypnoosissa. Surrealistinen valokuvaus hyödynsi kuvamanipulaatioita kuvaessaan unenomaisia näkyjä ja alitajuntaa. Useita kuvia yhdistävä kuva on mahdollista tehdä esimerkiksi tuplavalottamalla kamerassa oleva filmiruutu tai tekemällä kollaasi valokuvaprinteistä. Näin voidaan kuvata esimerkiksi jännitteitä toden ja epätoden tai valheen ja unen välillä.

Francesca Woodman käytti kuvissaan edellä mainittujen keinojen lisäksi peilejä, naamioita ja itseään muistuttavia malleja luodakseen surrealistisia vaikutelmia. Sarjoissa *Angel*, *House* ja *Space*² Woodmanin keho sulautuu ympäristöönsä. Unenomaisuutta luo taustaan häviävät hahmot, jotka viittaavat henkimaailman olentoihin.

→ Myös monet suomalaiset valokuvataiteilijat ovat inspiroituneet surrealismista samaan henkeen kuin Woodman. Tässä esimerkkejä Valokuvataiteen museon kokoelmista.

Touko Yrttimaa: *Lentävä ovi*, sarjasta *Tuulen tuomaa*, 1988. Suomen valokuvataiteen museo.

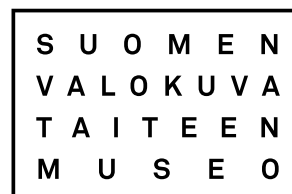
Magnus Scharmanoff: *Mies joka solmi kengännauhansa*, sarjasta *Sankariveljekset*, 1993. Suomen valokuvataiteen museo.

Ulla Jokisalo: *Piiritanssi*, 2009. Suomen valokuvataiteen museo.

Valokuvataiteen museossa oli 17.8.–15.12.2013 näyttely *Surrealismia ja silmänlumetta*, joka esitteli 1900-luvun surrealistista postikorttitaidetta. Lisätietoa näyttelystä löytyy museon verkkosivuilta:

<http://www.valokuvataiteenmuseo.fi/nayttelyt/nyt/event/70/207---surrealismia-ja-silmaenlumetta>

→ Myös monet suomalaiset valokuvataiteilijat ovat hyödyntäneet peiliä kuvissaan. Tässä esimerkkejä Valokuvataiteen museon kokoelmista.

Ulla Jokisalo: *Peilisynti*, 2009. Suomen valokuvataiteen museo.

Vilho Setälä: *Omakuva pallopinnalla*, sarjasta *Pallopaita*, 1933/4. Suomen valokuvataiteen museo.

Kari Soinio: *Nimetön*, n. 1989. Suomen valokuvataiteen museo.

Peili

TAIDEHISTORIA on täynnä kuvia peileistä, ja kuvataiteilijat ovat käyttäneet peilejä esimerkiksi omakuvien teon apuna kautta aikojen. Myös Woodman käytti peilejä valokuvissaan esimerkiksi sarjassa *Self-Deceit* (itsepetos) vuodelta 1978. Peilit heijastavat taiteilijaa eri kulmista ja avaavat kuviin uusia tiloja ja perspektiivejä, jolloin katsojalla on mahdollisuus nähdä jotain mitä hän ei muuten näkisi. Peili voi myös toimia symbolina

esimerkiksi itsetuntemukselle, tiedolle, totuudelle, itsetutkiskelulle tai turhamaisuudelle.

Peilin kyky monistaa ”totuus” ja ”todellisuus” on usein kyseenalaistettu surrealistisessa taiteessa. René Magritten maalauksessa *Not to be reproduced* (1937) mies katsoo peiliin ja näkee peilissä selkensä, saman selän jonka kuvan katsoja näkee. Mitä seuraa siitä, kun peilistä näkyy jotain muuta kuin mitä siitä pitäisi näkyä?

Suomen valokuvataiteen museo
Kaapelitehdas, Tallberginkatu
1 G, Helsinki

Avoimna ti-su 11–18, ke 11–20
www.valokuvataiteenmuseo.fi

Liput 8/5 €
Ilmainen sisäänpääsy Museokortilla,
alle 18-vuotiaille sekä kaikille joka
kuun viimeinen ke klo 17–20.

Näyttelyinfo 09 6866 3621

Jaa näyttelykokemuksiasi hashtageilla:

#francescawoodman
#onbeinganangel
#valokuvataiteenmuseo

Kari Soinio, *Nimetön*, 1989.
Suomen valokuvataiteen museo.

Kehollisuus

IHMISKEHO on ollut länsimaisen kuvataiteen ehkä keskeisin aihe esihistoriasta asti. 1960-luvulta alkaen kehotaiteen ja performanssin nousun myötä keho alettiin nähdä paitsi kuvaamisen kohteena, myös sen materiaalina. Performanssit ovat monesti taiteilijalle psyykkisesti ja fyysisesti raskaita, joskus jopa vaarallisia.

Valokuvissaan Woodman jatkaa oman kehon alttiiksi asettamisen perinnettä asettumalla kameras eteen paljastaviin, haasteellisiin ja epämu-kaviin asentoihin. Woodmanin kuvia on tarkasteltu paljon feministisestä perspektiivistä, ja ne on nähty vahvoina kuvauksina naiskehosta. Mutta voisiko kuvat nähdä ylipäättään tutkielmina nuoren ihmisen kehosta, ilman nais-etuliitettä?

→ Myös monet suomalaiset valokuvataiteilijat ovat kehollisuuden kysymyksiä kuvissaan samaan henkeen kuin Woodman. Tässä esimerkkejä Valokuvataiteen museon kokoelmista.

Tuija Lindström: *Pylly*, 1983.
Suomen valokuvataiteen museo.

Elina Brotherus: *Baigneuse, orange montant*, sarjasta *The New Painting*, 2004. Suomen valokuvataiteen museo.

Arno Rafael Minkinen: *Muuttomies #11*, 1983. Suomen valokuvataiteen museo.

Valokuvauksen sanastoa

DIAFILMI Diapositiivifilmi eli värikääntöfilmi on filmityyppi, joka tuottaa negatiivin sijasta positiivisen kuvan läpi-kuultavalle, kirkkaalle filmille. Kehitetyt filmiruudut voidaan kehystää diakehysiin katseltavaksi diaprojektorilla valkokankaalle heijastettuina dioina (dia, diakuva, kuultokuva). Diat olivat hyvin suosittuja 1960-luvulta digiaikaan asti.

DIATSOTYYPPI on tekniikka, joka korvasi sinikopio-menettelyn arkkitehtuuripiirrosten tekemisessä. Menetelmä vaatii vähemmän myrkyllisiä kemikaaleja kuin sinikopio. Valoherkkä diatsoniumsuolet reagoi atsoväriaineiden kanssa luoden lopullisen kuvan. Francesca Woodman käytti tekniikkaa sarjassaan *Blueprint for a temple* (1980).

FILMI on valoherkkä muovipohjainen kalvo, jota käytetään sekä valo- että elokuvauksessa. Mustavalkofilmin toisella pinnalla on valoherkkä emulsio, joka koostuu hopeasuoloista ja sideaineesta. Filmi voi olla joko negatiivista tai positiivista, kuten diafilmi. Filmejä valmistetaan erikokoisia ja eri materiaaleista.

HOPEAGELATIINIVEDOS Tavallisimmat mustavalkokuvat ovat yleensä hopeagelatiinivedoksia. Vedos valotetaan valokuvapaperille, jonka valoherkässä emulsiossa hopeasuolat ovat sekoittuneina gelatiiniin. Kehitys-kiinnitys-prosessissa valotetut hopeasuolat kehitetään metalliseksi hopeaksi ja valottomaton hopea poistetaan kiinniteliuksella vedoksesta.

ILMIKOPIOVEDOS Ilmikopiolla tarkoitetaan ilman suurenuskonetta valmistettua kontaktivedosta, joka on valotettu päivänvalolla. Ilmikiopiointipaperissa kuva ilmestyy näkyviin jo valotuksen aikana. Lopuksi kuva kiinnitetään ja valottomaton hopea poistetaan paperista kiinniteliuksella.

ISON KOON KAMERAT Suuren koon kameroissa käytetään filmiä, joka on huomattavasti kinokoon filmiä suurempaa; 9x12 cm tai sitä isompaa. Suurelle filmille tallentuu enemmän yksityiskohtia ja sitä käytettiin esimerkiksi studiokuvauksessa.

LIIKE-EPÄTERÄVYYS Liike-epäterävyys tuottaa valokuvaan liikkeen tuntua. Kun valotusaika on pitkä ja kuvattava kohde liikkuu kuvan ottamisen hetkellä, liikkuva kohde muuttuu epäteräväksi taustan pysyessä terävänä. Toinen tapa luoda liike-epäterävyttä on käyttää pitkää valotusaikaa ja seurata kameralla liikkuvaa kohdetta; tällöin kohde on terävä ja tausta epäterävä.

NEGATIIVI Filmikameralla valokuvatessa kuva tallentuu läpinäkyvälle pohjamateriaalille negatiiviksi, josta pimiössä vedostetaan valokuvavedos. Negatiivikuvan sävyasteikko on käänteinen kohteen sävyasteikolle: esimerkiksi vaalea taivas

kuvautuu negatiivissa tummana ja päinvastoin. Negatiivista kuvia voidaan monistaa eli vedostaa rajattomasti.

PIENEN KOON KAMERAT / KINOFILMIKAMERAT Filmiajan kamerat käyttävät yleisimmin 35 mm leveää filmiä, jota kutsutaan kinofilmiksi, koska myös elokuvakameroiden käyttämä filmi on samanlevyistä. Yhden negatiiviruudun koko on 36 x 24mm. Pienkamerat eli kinofilmikamerat tulivat tuotantoon 1920-luvun lopulla, mutta yleistyivät erityisesti 1960-luvulla. Ne sopivat mukana kuljetettaviksi ja liikkeen kuvaamiseen.

PIMIÖ eli valokuvaboratorio on pimennettävä tila, jossa voidaan käsitellä filmejä tai valokuvapaperia niin, etteivät ne valotu tarkoituksettomasti. Pimiöitä on rakennettu jo 1800-luvun loppupuolelta lähtien. Pimiössä filmillä oleva kuva voidaan vedostaa valokuvapaperille.

SYANOTYYPPI eli sinikopio (engl. blueprint) on sinisävyisillä rautasuoloilla herkistetylle paperille vedostettu valokuva. Tällä tavoin herkistetty paperi on herkkää uv-valolle eli päivänvalolle, joten sen vedostamiseen ei tarvita pimiötä. Aikaisemmin syanotypiaa on käytetty rakennuspiirrosten monistukseen. Syanotypit tunnistaa sinisävyisyydestä.

TERÄVYYSALUE Terävyysalueeseen vaikuttaa kameran objektiivi ja valittu aukko. Laajakulmaobjektiivin terävyysalue on suuri ja teleobjektiivin pieni. Mitä suurempi on aukko, sitä pienempi on terävyysalue. Pieni terävyysalue kiinnittää huomion kuvattavaan kohteeseen kun loput kuvasta, esimerkiksi tausta, on epätarkkaa. Suuri terävyysalue puolestaan mahdollistaa kauttaaltaan terävän kuvan.

VALOKUVA on valon avulla tuotettu kuva. Monissa kielissä valokuvaa tarkoittava termi (esim. engl. photography) juontaa juurensa kreikan kielen piirtämistä/kirjoittamista ja valoa tarkoittaviin sanoihin; valokuva on siis kirjaimellisesti ”valon piirtämä kuva”. Vanhin säilynyt valokuva on Nicéphore Niepcen kuva vuodelta 1826. Sen valotusaika oli kahdeksan tuntia.

VALOTUSAIKA on aika, jolloin valoherkälle kuvakennolle tai filmille lankeaa valoa. Valotusaika vaikuttaa syntyvän kuvan tummuuteen. Pitempi valotusaika tekee lopputuloksesta vaaleamman: jos valotusaika on pitkä ja kuva ylivalottuu, kohteet voivat kuvassa ”palaa puhki” eli näkyä valkoisina läikkinä.

Tulosta oma sanasto osoitteesta:

www.valokuvataiteenmuseo.fi/

S U O M E N
V A L O
K U V A
T A I T E E N
M U S E O

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

OSOITE: Kaapelitehdas, Tallberginkatu 1 G, Helsinki

AVOINNA: ti-su 11–18, ke 11–20

LIPUT: 8/5 €

ILMAINEN SISÄÄNPÄÄSY Museokortilla,
alle 18-vuotiaille sekä kaikille joka kuun viimeinen
keskiviikko klo 17–20

NÄYTTELYINFO: 09 6866 3621

YouTube

www.valokuvataiteenmuseo.fi

facebook.com/valokuvataiteenmuseo

instagram.com/thefinnishmuseumofphotography

twitter.com/valokuva_museo

KANNEN KUVA

(YKSITYISKOHTA):

Francesca Woodman, *On
Being an Angel #1*, Providence,
Rhode Island, 1977 © George
and Betty Woodman.